

TERVISEAMET

Viljandi Linnavalitsus
viljandi@viljandi.ee
Linnu tn 2
71020, Viljandi

Teie 29.02.2024 nr 6-1/95-12

Meie 15.03.2024 nr 9.3-4/24/2376-2

**Arvamus Viljandi linna üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi
eelnoole**

Tuginedes planeerimisseaduse § 81 lg 1 esitasite Terviseametile (edaspidi amet) ettepanekute esitamiseks Viljandi linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Viljandi Linnavolikogu algatas 25.augustil 2022 otsusega nr 74 Viljandi linna üldplaneeringu 2040+ ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise. Viljandi linna üldplaneeringu eesmärgiks ja ülesandeks on kogu linna territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja üldiste arengusuundade määratlemine, maakasutuse ja ehitustingimuste seadmine ning täpsustamine. Üldplaneeringu alaks on kogu Viljandi linna haldusterritoorium.

Amet on tutvunud strateegiliste dokumentidega ning juhib tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega üldplaneeringu ja KSH koostamisel tuleks arvestada:

Joogivee kvaliteet.

Viljandi linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni võrgustiku rajamisel ja rekonstrueerimisel soovitame tugineda liitunud valdade ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavadele. Arendamise kavad annavad põhjaliku ülevaate olemasolevast olukorrast, erinevatest arendusprojektidest ja nende teostamise hinnangulisest maksumusest.

ÜVK arendamise eesmärgiks on tagada liitunud klientidele kvaliteetne joogivesi ja efektiivne reovee puhastamine, kindlustamaks looduskeskkonna (sh põhja- ja pinnavee) kaitset.

Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kättesaadavuse tagamine võimalikult paljudele elanikele peaks toimuma läbi järgmiste tegevuste:

- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike rekonstrueerimine;
- amortiseerunud reoveepuhastite rekonstrueerimine;
- amortiseerunud puurkaevpumplate rekonstrueerimine;
- vajadusel ÜVK süsteemide laiendamine.

Hajaasustusaladel, kus elanikkonna vähesuse ja suhteliselt hajali paiknemise tõttu ei ole ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rajamine nendesse piirkondadesse otstarbekas, kaasata elanikke võimalikult palju hajaasustuse programmi raames joogivee kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks ning reoveekäitluse kaasajastamiseks ja tagamiseks.

Supluskohad. Piirkonnas on veekogud, mida kasutatakse suveperioodil suplemiseks. Juhime tähelepanu, nii olemasolevad ametlikud supluskohad kui ka planeeritavad peavad vastama sotsiaalministri 03.10.2019 määruse nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendriale. Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu- ja vooluveekogude seisundit. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

Liiklusrõhk. Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“, mis jõustus 01.02.2017. Määrata üldplaneeringu alal (Viljandi linn) AÕKSi § 57 järgsed mürakategooriad ning alad, kus tuleb tagada liiklus- ja tööstusmüra siht- ning piirväärtused.

Müra- ja saastetundlikud objektid. Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse.

Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid. Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

Tootmistevõime negatiivsed mõjud. Ameti varasemale kogemusele tuginedes juhime tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmistevõime müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistevõimega.

Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.

Valgusreostus. Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

Kaitsevööndid. Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovime lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamu- ega sotsiaalobjekte.

Taastuvenergia alad. Ruumilise planeerimise tervikliku ruumilahenduse koostamisel tuleks tasakaalustatult arvestada majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning

looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liis Kukk
vaneminspektor (keskkonnatervis)

+372 5593 7141 liis.kukk@terviseamet.ee